

søgelse (l. c. S. 606), 5,9 p. m. Paa Grund af megen formel og reel Uensartethed i Materialet kan dette Resultat, omtrent samme gennemsnitlig aarlige Adelslægts-Dødelighed i de sidste tre Hundrede Aar i Danmark og Sverig, bero paa en Tilfældighed, men da ligner denne meget en Tanke og giver i hvert Fald noget at tænke paa.

Marcus Rubin.

Nyt fra historisk Videnskab i Ind- og Udland.

Professor Dr. Edvard Holm har af Helbredshensyn efter 33 Aars Universitetsvirksomhed taget sin Afsked fra 1. Marts 1899 som Professor i Historie ved Københavns Universitet. I denne Anledning bragte Kolleger, Historikere og mange andre, som hans forskelligartede Virksomhed havde bragt ham i Forbindelse med, ved en festlig Sammenkomst, hvor Professor *Joh. Steenstrup* holdt Hovedtalen, ham en Tak for hans Gerning, ligesom der udtaltes de varmeste Ønsker for, at han maatte have Kraft til at fuldføre de store videnskabelige Opgaver, han havde paataget sig. Det ledige Professorat blev under 16. Febr. besat med Underbibliotekar, Dr. phil. J. A. Fridericia.

Forfatteren Carl Bruun er død 26. Marts 1899, 53 Aar gl. Ved Siden af journalistisk og anden litterær Virksomhed er han ogsaa optraadt som Historiker, dels ved et populært Skrift om *Pompeji* (Kbh. 1881), dels og navnlig ved et stort Værk: *Kjøbenhavn. En illustreret Skildring af dets Historie, Mindesmærker og Institutioner.* (Kbh. 1887 ff.). Medens dette Værks 1. Del, der gaar til 1648, væsentlig i en klar og let læselig Form gengav tidligere Forfatteres Undersøgelser, har 2. og navnlig 3. Del hævet sig til et Skrift af virkelig videnskabelig Betydning, hvor energisk Arbejde i arkivalske Kilder har bragt meget nyt og værdifuldt frem baade

med Hensyn til Hovedstadens ydre Forhold og Bygningshistorie og til dens Institutioner, Handel og Industri. Desværre har en langvarig Sygdom og nu Døden hindret Forf. i at føre Værket ned til det Aar, 1807, der skulde være dets Afslutning; han er kun naaet til Slutningen af det 18. Aarhundrede. Afslutningen vil blive besørget af cand. mag. P. Munch.

Oberst Otto Vaupell er død 10. April 1899, 75 Aar gl. Den afdøde, der var en tapper og dygtig Officer, følte ogsaa en levende Trang til at virke som historisk Forfatter. Hans Hovedskrift blev: *Kampen for Sønderjylland 1848—50*, 1.—3. Del, hvis 1ste Udgave er udgivet af den danske historiske Forening (Kbh., 1863—67); ved Forf.'s Selvoplevelser og ved hans Benyttelse af Oberst Læssøe's Papirer har dette Skrift en betydelig Værdi. Til et andet Værk: *Den danske Hærs Historie til Nutiden og den norske Hærs Historie indtil 1814*, 1.—2. D. (Kbh., 1872—76) medbragte han ogsaa gode militære Førudsætninger, men det lider af Mangel paa Nøjagtighed i Enkelthederne. Senere kom han ind paa politiske og mere indviklede Opgaver, som han ikke magtede, saaledes *Rigskansler Grev Griffenfeld*, 1.—2. D. (Kbh., 1880—82), hvilket Skrift dog indeholder mange hidtil utrykte Aktstykker og derfor altid vil beholde sin Betydning, og *Dronning Margrethe, Mindeskrift* (Kbh., 1897). Ved Siden heraf har han meddelt mange mindre militærhistoriske Bidrag, især fra sin Deltagelse i vore sønderjydske Krige; de fleste af dem er trykte i *Vort Forsvar*.

17. Marts 1899 døde den ansete svenske Arkivforsker og Udgiver Olof Simon Rydberg, født 1822. Rydberg var allerede i en noget fremrykket Alder, da han i 1877 paa-begyndte Udgivelsen af *Sveriges Traktater med främmande magter*, et monumentalt anlagt Værk, der efter sin Plan skulde omfatte alle Sveriges Traktater lige fra den ældste Tid til vore Dage; Ordet Traktater toges endda i en meget bred Forstand, og til selve Hovedakterne føjedes talrige, dermed i Sammenhæng staaende Brevskaber, ligesom Udgiveren underkastede alle Tvivlsmaal en indtrængende Prøvelse. Det var saaledes

et rent Kæmpeværk, som Rydberg satte sig som Maal, og det var utænkeligt, at han kunde opnaa at føre det til Ende; det er allerede meget, at han naaede frem til 1630 (1.—5. D. 1.—2. H. Stockholm, 1877—91) samt desuden udgav 2 Bind vedrørende Tiden 1815—67 (10.—11. D. 1896—98). Værket skaffede Udgifveren stor Anerkendelse, og da „Vitterhets-Historie- och Antiquitets-Akademien“ optog ham som Medlem, meddelte han i sin „Indtrædelsestale“ (1883) en Række Undersøgelser om Unionsbrevet fra Kalmar, der vidner om den største Skarpsindighed, selv om hans Hovedopfattelse har fundet Modsigelse.

Robert Fruin, tidligere Professor ved Leydens Universitet, er død 29. Jan. 1899, 76 Aar gl. Den afdøde har i en lang Række af Aar indtaget en uomtvistet Førerstilling imellem Nederlandenes Historikere, hvilket navnlig skyldes hans udmærkede Værk: *Tien jaren uit den tachtigjarigen Oorlog* (Leyden, 1856), i hvilket han kastede nyt Lys over Nederlandenes Tilstand i de 10 Aar fra 1588 til 1598.

Heinrich Kiepert, Professor i Geografi ved Berlins Universitet, er død 21. April 1899, 81 Aar gl. Han har erhvervet sig et stort Nævn som en af de kyndigste Kendere af Oldtidens Geografi; hans Hovedarbejder er: *Lehrbuch der alten Geographie* (Berlin, 1878) og forskellige Kortværker, især *Atlas antiquus* og *Atlas von Hellas und den hellenischen Kolonien*, der begge er udkommet i talrige Oplag.

Det her tidligere omtalte nystiftede *Østifternes historisk-topografiske Selskab* har begyndt Udgivelsen af et Tidsskrift: *Fra Arkiv og Museum. Studier og Aktstykker vedkommende de danske Østifters Historie og Topografi*, redigeret af cand. polit. F. H. G. Schiøtt. Det 1. Hefte (Kbh. 1899) indeholder Bidrag af Redaktøren og Arkivar G. Hornemann samt Meddelelser fra Nationalmuseets 2. Afdeling.

Den norske historiske Forening har for Aaret 1898 i Stedet for et Hæfte af sit Tidsskrift udgivet et særskilt Værk:

Studier over de norske Byers Selvstyre og Handel før Hanseaternes Tid, af Universitetsstipendiat Alexander Bugge. Forf. bekæmper heri den Opfattelse, at der i Norge før Hanseaternes Indtrængen knap kan tales om en virkelig Borgerstand eller et udviklet Byliv, og ved et indtrængende Studium af de norske Kilder, forenet med mange, delvis helt ukendte Oplysninger fra udenlandske Byarkiver, er det sikkert lykkedes ham at kaste et nyt Lys over de omhandlede Forhold. Der fremtræder i Norge tidligt et kraftigt Handelsrøre, Byerne sonder sig ud fra det aabne Land og opnaar et vist Selvstyre, en talrig Befolkning sysler med Handel og Skibsfart, og Forbindelsen med England og Flandern er meget livlig. Paa denne Baggrund fremtræder Hanseaternes senere Herredømme over Norges Handel des grellere; men paa Aarsagerne til dette Omsving kommer Forf. mindre ind, end man vel kunde ønske. Hans velskrevne, ofte særdeles skarpsindige Undersøgelser fortjener den største Anerkendelse og har ogsaa megen Betydning for Forstaaelsen af dansk Samfundsudvikling i Middelalderen.

Kr. E.

Af det betydningsfulde Værk: *Rikskansleren Axel Oxenstiernas Skrifter och Brefvextling*, udg. af Kgl. Vitterhets-, Historie- och Antiquitetsakademien er udkommet 2. Afd. 9. Bd. (Stockh., 1898). Det indeholder Breve fra Feltmarskalk Herman Wrangel og andre Generaler i Tiden 1614—53.

Kongeriget Belgiens Archives générales i Brüssel vil for Fremtiden være aabent fra Kl. 9—6, idet der er indlagt elektrisk Belysning i Læsesalen. Saa vidt vides, er dette det første Arkiv, der paa denne Maade har fulgt det Eksempel, som er givet af Bibliotekerne rundt om, medens tidligere kun enkelte andre Arkiver (f. Eks. det svenske Rigsarkiv) har været tilgængeligt Sommereftermiddage.

De mange moderne Forsøg paa at levere en Verdenshistorie i Enkeltfremstillinger har faaet en Forøgelse i en *Weltgeschichte*, udgivet af Dr. H. Helmolt og beregnet paa